

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 181/14

Λουξεμβούργο, 18 Δεκεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-364/13
International Stem Cell Corporation κατά Comptroller General of Patents,
Designs and Trade Marks

**Οργανισμός μη δυνάμενος να εξελιχθεί σε ανθρώπινο ον δεν συνιστά ανθρώπινο
έμβρυο κατά την έννοια της οδηγίας για την ένομη προστασία των
βιοτεχνολογικών εφευρέσεων**

*Επομένως, οι χρήσεις του οργανισμού αυτού για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς δύνανται,
κατ' αρχήν, να αποτελέσουν το αντικείμενο διπλώματος ευρεσιτεχνίας*

Η οδηγία για την ένομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων¹ προβλέπει ότι οι χρήσεις ανθρώπινων εμβρύων για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς δεν μπορούν να κατοχυρωθούν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Με την απόφαση Brüstle της 18ης Οκτωβρίου 2011², το Δικαστήριο επισήμανε ότι η έννοια του «ανθρώπινου εμβρύου» περιλαμβάνει τα μη γονιμοποιημένα ανθρώπινα ωάρια των οποίων η διαίρεση και η περαιτέρω ανάπτυξη έχει ενεργοποιηθεί με παρθενογένεση³, εφόσον τα ωάρια αυτά, όπως τα έμβρυα που προκύπτουν από γονιμοποίηση ωαρίου, είναι ικανά να ενεργοποιήσουν τον μηχανισμό αναπτύξεως ανθρωπίνου όντος.

Το High Court of Justice (ανώτατο δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου) επιλήφθηκε διαφοράς μεταξύ της εταιρίας International Stem Cell Corporation (ISCO) και του Βρετανικού Γραφείου ευρεσιτεχνίας ως προς την κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των μεθόδων που περιλαμβάνουν τη χρήση ενεργοποιημένων με παρθενογένεση ανθρώπινων ωαρίων. Το High Court of Justice ζητεί από το δικαστήριο να διευκρινιστεί αν η έννοια του «ανθρώπινου εμβρύου», όπως ερμηνεύθηκε στην απόφαση Brüstle, περιορίζεται στους οργανισμούς οι οποίοι δύνανται να ενεργοποιήσουν τον μηχανισμό αναπτύξεως **ανθρωπίνου όντος**. Συναφώς, το βρετανικό δικαστήριο εξηγεί ότι, σύμφωνα με την τρέχουσα επιστημονική γνώση, οργανισμοί όπως αυτοί που αποτελούν το αντικείμενο των αιτήσεων κατοχυρώσεως με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αναπτυχθούν σε ανθρώπινο ον.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι για να χαρακτηριστεί ως «ανθρώπινο έμβρυο», **ένα μη γονιμοποιημένο ανθρώπινο ωάριο πρέπει κατ' ανάγκη να διαθέτει εγγενώς τη δυνατότητα αναπτύξεως σε ανθρώπινο ον**. Κατά συνέπεια, **το γεγονός και μόνον ότι ένα ενεργοποιημένο με παρθενογένεση ανθρώπινο ωάριο αρχίζει έναν μηχανισμό αναπτύξεως δεν αρκεί για να θεωρηθεί «ανθρώπινο έμβρυο»**.

Αντιθέτως, σε περίπτωση κατά την οποία ένα τέτοιο ωάριο έχει την απαιτούμενη εγγενή δυνατότητα αναπτύξεως σε ανθρώπινο ον, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με τον ίδιο τρόπο όπως ένα γονιμοποιημένο ανθρώπινο ωάριο, σε όλα τα στάδια της αναπτύξεώς του. Συναφώς, στο βρετανικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει αν, υπό το πρίσμα των αρκούντως αποδεδειγμένων και επικυρωθεισών από τη διεθνή ιατρική επιστήμη γνώσεων, οι οργανισμοί που αποτελούν το αντικείμενο των αιτήσεων καταχωρίσεως της ISCO έχουν την απαιτούμενη εγγενή δυνατότητα αναπτύξεως σε ανθρώπινο ον.

¹ Οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την ένομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων (ΕΕ L 213, σ. 13).

² Απόφαση Oliver Brüstle κατά Greenpeace eV (υπόθεση C-34/10), βλ. επίσης, Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 112/11.

³ Η παρθενογένεση συνίσταται στην ενεργοποίηση ενός ωοκυττάρου, χωρίς την παρουσία σπερματοζωαρίου, μέσω διαφόρων χημικών και ηλεκτρικών τεχνικών και ο ούτως δημιουργούμενος οργανισμός αποκαλείται «παρθενογενετικός».

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106